

НЕОБХІДНІСТЬ СТВОРЕННЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ВІДНОВНОГО ПРАВОСУДДЯ

Шморгун В. О., *учень*

Конотопська спеціалізована школа I – III ст. № 3

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних і методичних положень організаційно–юридичних засад розвитку інституту ювенальної юстиції та розробка шляхів його впровадження в Україні.

Ювенальна юстиція – це політика держави, зорієнтована на вихованні молоді в дусі поваги до соціальних цінностей та закону, сукупність встановлених діючим законодавством механізмів, направлених на захист прав, свобод та законних інтересів неповнолітніх, виправлення та реабілітації осіб, які скоїли правопорушення та які стали жертвами злочинних дій, що реалізуються в межах діяльності ювенального суду, спеціальних служб та установ ювенального профілю.

Основним принципом ювенальної юстиції визначається те, що правопорушник важливіший, ніж саме правопорушення.

До специфічних принципів ювенальної юстиції належать: 1) переважно охоронний характер ювенальної юстиції; 2) соціальна насиченість ювенальної юстиції; 3) максимальна індивідуалізація судового процесу в рамках ювенальної юстиції.

Моделі ювенальної юстиції: 1) англо-американська (або англосаксонська); 2) континентальна; 3) скандинавська.

З метою врахування міжнародних стандартів щодо відповідальності неповнолітніх в Україні розпочато процес створення спеціальної юстиції для неповнолітніх.

Концепція створення ювенальної юстиції в Україні включає в себе наступні вихідні положення: 1) неповнолітні як правова база ювенальної юстиції; 2) ювенальна юстиція як гілка загального правосуддя; 3) ювенальна юстиція як специфічна система правосуддя та суд у справах неповнолітніх як центральна ланка ювенальної юстиції.

Переваги відновного правосуддя: дозволяє вирішувати конфлікти шляхом активного залучення сторін конфлікту; сприяє задоволенню обох сторін конфлікту; трансформує

боротьбу між людьми у спільну діяльність з розв'язання конфлікту несуперницьким шляхом; зміцнює традиції миротворчості та співчуття; сприяє вихованню суспільства і вкоріненню в ньому гуманістичних цінностей; забезпечує якнайшвидше відшкодування моральної і матеріальної шкоди, завданої конфліктною ситуацією; частково звільняє правоохоронні і судові органи від перевантаження справами і дає можливість зосередитися на більш серйозних справах; заощаджує державний бюджет і час професіоналів кримінальної юстиції.

Аналізуючи чинне національне законодавство, можна зазначити, що на сьогодні в Україні нормативна база щодо відновного правосуддя сконцентрована у Кримінальному та Кримінально-процесуальному кодексах України.

Керівник: Олех А. П., *учитель-методист*